

De «umulige» sakene. Når lovverket setter begrensninger, samarbeidspartnere «melder seg ut», ideologier utfordres og ressursene mangler.
Konferanse i Bergen 2. og 3. mai 2013

Alle kan!

Om å gjøre tvil til skamme på en russisk fregatt

Tekst: Ann Cecilie Hjelm

Olav Grimdalen jr. og Jarle Andhøy, to av deltagerne i tv-serien Tangeruddampen, gjestet SOR-konferansen i Bergen i mai. For en fullsatt sal formidlet de sine erfaringer fra seilaset. Fremlegget handlet om vennskap, store drømmer og mestring.

Andøy og Grimdalen jr. gjestet SOR-konferansen med historier fra Tangeruddampen.

Foto: Mikkel Eknes.

Andhøy ble først kjent med Tangerudgjengen gjennom programmet Tangerudbakken. *«En ting jeg føler jeg har til felles med beboerne i Tangerudbakken er å gå mot strømmen. Når jeg har funnet en retning, så kliner jeg til. Der er vi nok ganske like»* forteller Andhøy. Denne likheten og kravet til hverandres innsats danner grunnlaget for seilas på den russiske fregatten Shtandart. En unik mulighet for samarbeid – når alle først hadde lært seg å seile.

Å lage sjøfolk

Sjøsyke, lagarbeid, tunge arbeidsoppgaver og lange dager i ukjente omgivelser er en

del av livet på en seilskute. Sjølivet kan være tøft for enhver, og flere av mannskapet har det man ofte refererer til som store hjelpebehov. Tangeruddampen har seilt norskekysten fra Stavern til Lofoten. Uten hjelpepersonell eller foreldre. Det du ser i tv-serien er sånn det har vært. Det finnes ingen vernepleiere bak kamera og det har ikke vært foreldre om bord. Både ansatte og pårørende fikk tilbud om å være med, men takket nei og den gjengse oppfatningen blant dem var at Tangeruddampen ikke ville kunne gjennomføres i det hele tatt.

Andhøy forteller at for å overvinne utfordringene som meldte seg måtte hele

Foto: TVNorge.

Foto: TVNorge.

Høy Shtandart

- Tangeruddampen ble sendt på TV Norge våren 2013
- Tv-serien har hatt en gjennomsnittlig seermasse på ca 300.000 per episode.
- Mannskapet i serien består av Hans Kordgaard, Hansine Finvik, Bjørn Terje Axelsen, Olav Grimdalen jr, Hege Anette Havik, Cecilie P. Nilsen, Busby Noble, Rune «Supern» Olsgård, Espen Tarberg, Jarle Andhøy og Christian «Fossern» Foss
- Sammen seiler mannskapet i den russiske fregatten Shtandart langs norskekysten
- Serien ble nominert i tre kategorier under Gullruten 2013, og vant «Årets tv-øyeblikk»
- Andhøy og gjengen fra Tangerudbakken ble kjent under Gullruten-utdelingen i 2009. Da Andhøy fikk prisen for beste dokusåpe med «Berserk gjennom Nordvestpassasjen» ga han den videre til Tangerudbakken som var nominert i samme kategori.

gruppa fungere som et team. Det måtte være tillitt i laget, og alle måtte føle seg trygge og ha det bra.

«For å få til dette måtte vi lage sjøfolk, og vi måtte gjøre det med utgangspunkt i at vi ikke akkurat er en strømlinjeformet gjeng. Både egne og andres utfordringer måtte overkommes. Jeg tror at hvis vernepleierne eller foreldrene fikk bestemme hadde det aldri blitt noen Tangeruddampen. Men vi dro på tur likevel, fordi foreldrene gav oss tillit til en seilas med Tangerud og Berserkene. Alle signerte risikoerklæring, og etter min erfaring gjorde Tangerudgjengen de flestes tvil til skamme i de fleste tilfeller.»

Tangerudmetoden

Under konferansen ble små klipp og utdrag fra serien vist på storskjerm. Det kom tydelig frem at måten mannskapet taklet utfordringer på var å la alle få prøve

seg i sitt eget tempo. Tangerudgjengen motiverte hverandre når den enkelte måtte gå inn i ukjente roller og forsøke seg på nye arbeidsoppgaver. De har fungert som likemenn. Grimdalen jr. og Andhøy kaller dette for *Tangerudmetoden*. Det viktigste ble viljen og lysten til å gjøre noe, selv om det er vanskelig eller går på tvers av det en er vant til. Eksempler på dette er når Olav og Cecilie klatrer til topps i masten på fregatten, og når Bjørn Terje og Cecilie overvinner høydeskrekk og balanseutfordringer.

«Det er ingen som tenker at en med cp, sånn som jeg, kan klatre i en mast på en skute så mange meter opp. Men jeg gjorde det, og det er jeg glad for. Hadde jeg ringt hjem først hadde jeg aldri fått lov!» sier Grimdalen jr.

Ut av dette springer Tangeruddampens slagord, det de er blitt så kjent for: *Alle kan!* Og selv om alle var klar over at det fantes spesielle behov i mannskapet fikk ikke disse behovene spesielt stor plass. Folk ble

Foto: TVNorge.

Foto: TVNorge.

ikke pakket inn eller gjort veldig annerledes. Resultatet er tydelig – deltagerne har stått i det med blod, svette og tårer. Alle har vokst på turen og alle har fått nye erfaringer.

Forbilder for andre

Grimdalen jr. forteller om en tøff oppvekst, med mye mobbing. Å engasjere seg i Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU), og det å være onkel, er positive ting for han i dag. Fra salen rekker en mor opp hånden og takker Olav, og hele Tangerudgjengen, for det de har gjort. Gjennom Tangeruddampen har andre i samme situasjon fått flotte forbilder.

«Dere er forbilder for min datter» forteller hun: «Tusen takk for at dere var så modige».

Det kan være mye positiv kraft i annerledeshet – og Tangeruddampen har bidratt til å vise denne kraften.

SOR Rapport oppfordrer alle til å se tv-serien! ● ● ●

Kilder:

Dagbladet.no http://www.dagbladet.no/2012/07/05/kultur/tv_og_medier/tangerudbakken/tangeruddampen/tv_norge/22438239/

Aftenposten.no
<http://www.aftenbladet.no/kultur/tv/Underholdningsavdelingen-vant-lordagskvelden-3125187.html#.UdLIePl3Yto>

Foto: TVNorge.